

разчетени²⁴. В българската литературна традиция Ботевите поетически образи на природата не могат да бъдат изтрети от автентичния релеф. Те сякаш са се сраснали с него. В предговора на „На Острова на блажените“ Славейков обявява предпочитанието си към автори, книги и творби, „*дето личи [...] живота на природата*“, и се заема да въобрази авторите, да измисли книгите, да съчини творбите на една мистифицирана литература, в която природата е „фон на вътрешността, и без нея нашето представление за тая поезия би било безцветно, безжизнено, би приличало на картина, изрязана от платното“ (с. 6).

Културните сюжети и действащите в тях герои книгата на Славейков разказва между фактологичността и въображението. Авторите се раждат и умират – скиталци, борци, политически деятели, самотници, страдалци. Признати и неизвестни, чествани и неиздавани. Всеки от портретите е ярка персоналия на несъществуващ автор. Според естетиката на ранния български модернизъм авторството е отпечатък на индивидуалността върху творението, то е проговаряне на Аза: „най-ценното у добрия писател – неговото а з, онова с което той иска да влияе на живота“ (с. 183). То е и съдба. Проклятие. Странение. Спасение. „Живот на духа [...] болка на душата [...] и съвестта“ (с. 183). Същевременно всяка от персоналиите е неразчленимо множествена – трудно разгадаемо сплитане на лица, събития, факти, заглавия, книги, стихове. И ако все пак се вгледаме и разделим, и разчетем персоналиите отвъд условността на изказа им, между въображението и факта, ще се прояви същността. Авторството ще се отвори като отношение между традиционно и модерно, свое и друго.

„На Острова на блажените“ на Пенчо Славейков е *проект на модернистичния автор в отношението му към традицията*. За да се постави естетически модерността, традицията, която се осъзнава като словесен архив, значещи биографични сюжети и авторски персоналии, трябва да бъде показана като налична и направена видима. От авторите на миналото модерността създава своите предшественици. В миналото четем и културните сюжети на своето раждане.

²⁴ Произвеждането на аналогии, текстовите препратки към поезията на Ботев са част от стратегия за вписване на авторовата фигура в традицията на ранния български модернизъм. „Много културни предпоставки от 19-и и началото на 20-и век [...] позволяват по времето на кръга „Мисъл“ Балкана да се привижда като българска топосна и езикова реалия. Сред тях най-съществено място има творчеството на Ботев, което Славейков непрекъснато „интензифицира“ и „оважнява“ за българския свят, използвайки неизброими и взаимнообъркващи способности – цитиране, поправяне, критика, превъзнасяне и т.н.“ (Златанов, Бл. Цит. съч., с. 52).